

Uutisuutu

koonnut **Harri Röpötti**

Tarmo Koivisto on valittu sarjakuvan edustajaksi Taideteollisuuslaitoksen Riitta Uusitalon seuraajaksi. Sarjainfo toivottaa onnea taidhallinnon byrokratian ratkaisujen pyörittelyyn.

Sarjakuvantekijät ry on päässyt osalliseksi Kopion keräämistä kopiointikorvauksista. Sarjakuvan osuutena jaettiin noin 50 000 markkaa, josta 26 000 on jaettu. Apurahoja saivat S. A. Hynninen työskentelyyn 100mk, Pauli Kallio kahden albumin käsikirjoittamiseen 4000mk, Timo Kokkila cd-romin tekemiseen 2500mk, Hannu Lukkarinen albumisarjan tekemiseen 5000mk, Jii Roikonen albumin tekemiseen 1500mk, Johanna Rojola työskentelyyn Ranskassa 2500mk, Jarmo Somermäki albumiin ja näyttelyyn 2500mk, Katja Tukiainen albumin tekemiseen 2000mk, Riitta Uusitalo työskentelyyn 3000mk ja Harri Vaalio lasten albumin tekemiseen 2000mk. Lautakuntaan kuuluivat Matti Hagelberg, Heikki Jokinen ja Tarmo Koivisto. Sarjainfo onnittelee. Rahaa käytetään myös Ruututehtaan sankarit -näyttelyn avustamiseen jälkikäteen ja yhdistyksen tiedotustoimintaan. Seuraava jako on syksyllä.

Myös Suuri Kurpitsa on ryhtynyt avustamaan sarjakuvantekijöitä. Vähävaraisille tekijöille tarkoitettujen tuhannen markan avustukset annettiin Ville Piriselle, Maria

Björklundille ja Kati Rapialle. Sarjainfo onnittelee.

Suomen sarjakuvaseura järjestää Jyväskylän kesän yhteyteen sarjakuvakurssin alan ammattilaisille 14.-16.7. Jyväskylän kesässä (15.-19.7.) vieraillee luennoimassa myös sarjakuvakäsikirjoittaja Neil Gaiman, joka jakaa nimmarcita myös Helsingissä samalla viikolla.

Aku Ankka -lehden on ilmestynyt vuodenvaihteesta lähtien sarjojen tekijöiden nimet ensimmäistä kertaa lehden historiassa. Sama pätee kaikkiin pohjoismaisiin ja saksalaisiin Disney-sarjakuvajulkaisuihin.

Helsinki Media jatkaa savoa viäntävän Asterixin jälkekin murrekokeilua. Seuraavaksi Aku Ankka puhuu pohojalaasittain, eli Etelä-Pohjanmaan murteella, kuudessa Barksin tarinassa.

Maailman sarjakuvat -yhdistys on tuottanut kehitysmaa-asioista tiedottavalle Kumppani-lehdelle liitteen tansanianlaisen Godfrey "Gado" Mwampembwan pilapiirroksista. Kumppanin numero 6/97 välissä julkaistu vihkonen sai tukea opetusministeriön rasisminvastaisen kampanjan rahoista.

Ruotsin Seriefrämjandet on jälleen jakanut Urhunden-palkintojaan. Parhaan kään-

nösalbumin palkinnon sai Kati Kovacs Karusta sellistään, ruotsiksi Karu Cell. Parhaan ruotsalaisena albumina palkittiin Anders Westerbergin Hjärteblod. Molemmat on kustantanut Optimal. Unghunden-palkinto annettiin ankkapiirtäjä Don Rosalle. Sarjainfo onnittelee.

Ilmestymisen hitaudessa Sarjainfonkin pahimmat ajat viime vuonna lyönyt ruotsalainen Bild & Bubbla ehti uutisoida viime vuoden Urhunden-palkinnot vasta vuoden vaihteen tienoilla. Ruotsin parhaasta albumista palkittiin edellisellä kerralla Ulf Lundkvist Assar 6:sta ja parhaasta käännösalbumista Jeff Smith Bone 4:stä eli Luupäistä. Unghundenin sai Magnus Knutsson panoksestaan lasten- ja nuortensarjakuvan edistämiseen. Bild & Bubbla puolestaan juhlii tänä vuonna 30-vuotista taivaltaan vaikeuksistaan huolimatta. Sarjainfo onnittelee.

Galagon Mats Jonsson on harvinaisen vastenmielinen tuttavuus.

Ruotsalaista sarjakuvaa julkaiseva Galago-lehti täyttää tänä vuonna 20 vuotta. Monista muodonmuutoksista ja tauoistakin huolimatta kyseessä on yksi Pohjoismaiden pitkäikäisimmistä paikalliseen sarjakuvaan keskittyneistä lehdistä. Sarjainfo onnittelee.

Kööpenhaminan yliopisto järjestää 24.-25. syyskuuta sarjakuva-aiheisen konferenssin, jonka tarkoituksena on edistää teoriaa sarjakuvan ilmaisusta, estetiikasta ja paikasta kulumassa olevan kulttuurissa. Konferenssin puhu-

jiiksi on kutsuttu ainakin nimkkäät Benoit Peeters Belgiasta, Thierry Groensteen Ranskasta ja Roger Sabin Englannista.

Tanskassa on julkaistu Danish Comics Today -kirja, joka tanskalaisen sarjakuvan historian ja 52 tekijän esittely englanniksi 168:lla sivulla. Frank Madsenin masinoinmaa opusta on jaettu ilmaiseksi ympäri maailmaa kustantamoille, toimittajille, lehdistä ja kriitikoille. Liekkö Suomeen siunaantunut yhtään kappaletta?

Sarjainfon hollantilainen vastine Stripschrift-lehti on päässyt viime vuonna kunnioitettavaan ja kypsään 30 vuoden ikään. Taitaa olla vanhin sarjakuvaa käsittelevä lehti maailmalla. Sarjainfo onnittelee.

Englantilainen naisten yhteenliittymä Fanny katkaisi hiljaiselonsa viime vuonna ja julkaisi antologia-albumin Women Out of Line. Mukana on 15 tekijää lähinnä Englannista.

Englantilainen Cartoon Art Trust edistää pilapiirrosten ja sarjakuvan asemaa. Se jakaa vuosittain myös palkintoja lähinnä pilapiirtäjille. Viime vuonna jaettiin toisen kerran palkinto myös parhaalle strippiartistille. Sen sai Steve Bell sarjastaan If..., jota julkaisee The Guardian -sanomalehti. Toiseksi tuli useita strippejä eri lehtiin tekevä Tony Husband. Sarjainfo onnittelee.

Kun sarjakuvien jakelu on Yhdysvalloissa keskittynyt liki kokonaan Diamond-yhtiölle, yritetään Englannissa pitää etenkin vaihtoehtokustantamojen vanhat tuotteet sarjakuvakauppojen saatavilla uuden Red Route -jakelu-yhtiön avulla. Iso Diamond ei usein vaivaudu pitämään listoillaan muuta kuin uutuuk-

sia, mikä on hankalaa hitaasti mutta pitkään myyville vaihtoehtojulkaisuille. Uuden firman taustalla on etenkin Knockabout-kustantamo ja se keskittyy ainakin aluksi amerikkalaisten ja englantilaisten kustantamoiden tuotteisiin.

Lontooseen on avattu uusi sarjakuvagalleria. The London Cartoon Galleryn ensimmäinen näyttely esitteli Joe Saccon originaaleja Palestine- ja Soba-sarjoista sekä vielä työnalla olevasta Bosnia-aiheisesta uutuudesta. Gallerian osoite on 44 Museum Street, London WC1A 1JX.

Soba on Saccon ensimmäinen

maainen Bosnian-matkaan perustuva julkaisu ja ensimmäinen Palestine-sarjaa seuraava. Alkuvuodesta ilmestyneessä lehdessä Sacco keskittyy kuvaamaan tunnelmia Sarajevossa rauhan solmimisen jälkeen yhden sotaveteraanin kautta.

Viime vuonna israelilainen Actus Tragicus -taiteilijaryhmä julkaisi neljä ensimmäistä minialbumiaan. Tänä vuonna ryhmä julkaisi viisi uutta albumia ja kaikki peräti väreissä. Mukana ovat Mira Friedmanin Bittersweet, Batia Koltonin Vibrato, Rutu Modanin King of the Lilies,

Actus Tragicus

Yirmi Pinkusin Observable ja Itzik Rennertin Karma?. Albumit on koottu Victor Series -otsakkeen alle. Jokainen kertoo surrealistisen rakkaustarinan, jonka päähenkilön nimi on Victor. Varsinkin Friedmanin Bittersweet ja Modanin King of the Lilies ovat varsinaisia pieniä helmiä. Li-

säksi Actus Tragicus on koonnut tuotannostaan näyttelyyn, joka lähtee kiertämään maailman festivaaleja Sveitsistä.

Art Spiegelman on jälleen ollut aktiivinen. Viime vuonna hän julkaisi lastenkirjan Open Me... I'm a Dog! Koko kirja on muotiltu koiran muotoon, kuten nimikin antaa ymmärtää. Vakiovarusteena opuksessa on kaulapanta. Huhtikuussa lähtee Rio de Janeirosta maailmankiertueelle Spiegelmanin näyttely, jonka luettelossa julkaistaan hänen sarjakuviansa ja piirroksensa ohella mestarint kirjoituksia omasta tuotannostaan sekä sarjakuvan historiasta ja teoriasta.

De Crecyn ja Chomet'n Leon La Camen toinen osa Laid, pauvre et malade

Angoulêmen festivaaleilla tammikuun lopussa palkittiin taas tavalliseen tapaan vino pino albumeita. Viime vuoden parhaan albumin palkinnon sai De Crecyn ja Chomet'n Leon La Camen toinen osa Laid, pauvre et malade. Käänösalbumina palkittiin Joe Kubertin Fax de Sarajevo. Parhaasta käsikirjoituksesta

ta palkittiin Kid Congo, jonka on kirjoittanut Parigaux ja piirtänyt Loustal. Huumorialbumeista parhaaksi katsottiin Tronchet'n Jean-Claude Tergalin kuudes osa Portraits de Famille. Ja niin edelleen. Sarjainfo onnittelee.

Koko urasta jättävän pääpalkintonsa Angoulêmen festivaali jakoi nykykäytäntönsä mukaan vasta maaliskuussa ja peräti kulttuuriministeri Catherine Trautmannin kädestä. Ministeri ojensi sen Francois Boucqille, jolta on ilmestynyt suomeksikin yksi albumi, Jerome Charynin käsikirjoittama Pirunhuuli. Omissa töissään Boucq kuvaa usein arkiisia ihmisiä inhorealistisesti ja

surrealistisesti. 44-vuotias Boucq on julkaissut kaikkiaan 17 albumia. Hän aloitti uransa poliittisena pilapiirtäjänä 70-luvulla ja debytoi sarjakuvilla Pilotessa 1978. Askettain edesmennyt (à suivre) -lehti oli Boucqinkin perusfoorumeita.

Portugalilaisen Luis Louro'n taitavaa jälkeä.

Angoulêmen festivaaleilla samassa tilassa, jossa viime vuonna oli pohjoismainen näyttely, komeilivat tänä vuonna portugalilaiset. Merihenkiseksi lavastetussa näyttelyssä oli mukana 17 taiteilijaa. Työt roikkui laivan keulaa muistuttavissa telineissä. Ne oli suunnitellut sama mies, Gerard Chauvin, kuin pohjoismaisenkin näyttelyn kulissit. Portugalilaisilla oli kyllä hienommat. Ja kauteksi kävi myös portugalilaisten työnäytteitä ainakin siinä mielessä, että suurin osa niistä oli neliväriä. Eli sielläkö julkaistaan kasapäin kalliita värialppareita?

"No ei meillä nykyään julkaista kuin korkeintaan kymmenkunta kotimaista albumia vuodessa. Vielä vuosikymmenen vaihteessa minun kustantajani yksinään julkaisi parikymmentä. Eikä albumeita edes markkinoita enää kunnolla", suree Luis Louro, yksi Portugalin menestyneimmistä taiteilijoista, jonka albumeita painetaan 15 000 kappaletta. Värialbumia on kuulemma vain kolme vuotuisesta kymmenestä. Louro'n 13:stä albumista 10 on julkaistu väreissä. Portugalissa on noin 10 miljoonaa asukasta.

Kid Congo

Jaime Hernandez on palannut vanhojen Love and Rockets -hahmojensa pariin. Uuden lehden nimi on Penny Century.

Robert Crumb on palannut uudessa lehdessään Mystic Funnies vanhan hahmonsia herra Luontevan pariin. Lehti on samalla Crumbin ensimmäinen kokonainen nelivärinen kautta aikojen.

Sarjakuva - näkymätön taide -kirjan tekijä Scott McCloud on vihdoinkin julkais-

sut New Adventures of Abraham Lincoln -albuminsa, josta hän kertoi jo Kemin vierailullaan vuonna 1995. Albumissa McCloud käsittelee todoksi luultuja myyttejä Yhdysvaltain historiasta. Valistushenki on hieman lapsenkasta. Koko juttu on piirretty tietokoneella ja näyttää melkoisen kamalalta. Vuoden pettymys?

Peter Bagge on väräyttä

käsikirjoittamaan Music Televisionille animaatio sarjaa hahmostaan Buddy Bradleystä. Viime vuoden lopulla ilmestyi lopultakin ensimmäinen värillinen kokoelma-albumi Buddyn edesottamuksesta Hate-lehdessä.

Blabista kehittyä aivan varteenotettavampi seuraaja Raw'lle taidesarjakuvan amerikkalaisena lipunkantajana. Uusimman numero 9:n ulkoasu on erittäin komea. Mukana ovat muun muassa Richard Sala, Terry Laban, Peter Kuper ja Chris Ware. Moni paristakymmenestä tekijästä on tehnyt Blabiin pa-

Näyte Joe Saccon uudesta Soba -lehdessä

rasta jälkeään. Monte Beauchampin toimittama antologia siirtyi Kitchen Sinkin vaikeuksien vuoksi Fantagraphicsin julkaistavaksi.

Kitchen Sinkin talousvaikeudet ovat helpottaneet ainakin hieman. "Kustantamooni investoineet sijoittajat pettyivät, kun meillä alkoi mennä huonosti. Amerikkalaisilla sarjakuvamarkkinoilahan on mennyt yleensäkin koko ajan huonommin. Lisäksi Kitchen Sinkin julkaisuja jalleen Capitolin kon-

Uutisuutu

kurssi voi pohjaa meiltä. Julkaisemaamme sarjakuvaan perustuvan Crow 2 -elokuvan huono menestys aiheutti sen, etteivät minun julkaisemani oheistuotteetkaan menneet kaupaksi. Niinpä sijoittajat perääntyivät ja minä velkaannuin."

"Nyt meitä tukee Fred Seibert, joka on animaatioekspertti. Hän on työskennellyt muun muassa Hanna & Barberan johtajana, ollut perustamassa Music Televisionia ja ollut mukana Nickelodeonissa. Hän uskoo, että meidän tuotteemme sopivat animaatioiden pohjaksi ja osti osuuden Kitchen Sinkistä", Dennis Kitchen kertoi Angoulémessa.

Kustantamon kevätkauden uutuuksia ovat muun muassa uusi Spirit (jonka ensimmäinen numero tuo Alan Mooren ja Dave Gibbonsin takaisin yhteen ensimmäistä kertaa sitten Watchmenin ja toinen yhdistää Neil Gaimanin ja Eddie Campbellin), Jack Jacksonin Lost Cause (John Wesley Hardingin tarina) ja Harvey Kurtzmanin Grasshopper and Ant (aiemmin vain lehdessä jatkioksena vuonna 1960 julkaistu omaelämäkerrallinen versio Aisopoksen sadusta).

Kurtzmanin Hey Look -sarjasta on kehitteillä animaatio ja jo pitkään puhuttu From Hell -elokuvakin näyttäisi Kitchenin mukaan toteutuvan.

Suuri amerikkalainen tavatraloketju Wal-Mart on poistanut lähes kaikki sarjakuvat hyllyistään. Syynä on kuullemma yksi ainoa lehti, jossa näytettiin irtileikattu ihmisen

pää. Wal-Marteihin jäi jäljelle vain jokunen kaikkein viatomin lehti, kuten Archie eli suomeksi Justus. Yhtiö on hylännyt aiemminkin yksittäisiä lehtiä liiallisen väkivalan vuoksi, esimerkiksi Todd McFarlanen Spawnin.

Perinteisten sarjakuvakustantamoiden myynnistä Wal-Martin osuus ei ole suuri, vaikka esimerkiksi Yhdysvaltain levymyynnistä sen arvioidaan edustavan 25-40%. Wal-Martin päätös vaikuttaa kuitenkin oireelliselta koko ajan hiipuvilla Yhdysvaltain sarjakuvamarkkinoilla.

Se liittyy myös viime vuosina kasvaneeseen sarjakuvien sensuuripaineisiin. Wal-Martin kerrotaan esimerkiksi sanoneen kustantajille, että sarjakuvissa kuvatun seksuaalisuuden on parasta olla heteroa, jos sitä ylipäänsä saa olla mukana ollenkaan. Monet lehtipisteetkin ovat viime aikoina kieltäytyneet myymästä sarjakuvalehtiä, joita ei ole varustettu vanhan kunnan Comics Coden leimalla. Wal-Martin sarjakuvaboikotti saattaa jäädä väliaikaiseksi.

"Yhdysvaltain Sarjainfo" The Comics Journal julkaisi alkuvuodesta 200. numeronsa muhkeana yli 270-sivuisena pakettina, jossa muun muassa haastateltiin hengästyttävän pitkään Chris Ware ja etenkin Charles Schulzia, muisteltiin menneitä alaa varjostavien nykyisten synkkien aikojen valossa ja julkaistiin uudelleen Jules Feifferin laaja klassikkoessee supersankareista. Sarjainfo onnittelee.

Samainen Comics Journal lukee suomalaisia sarjakuvia tarkkaan. Numeron 201 Comicopia-palstalla, jossa etsitään yhtäläisyyksiä eri tekijöiden ruutujen välillä, verrataan Hans Nissenin Ubu 1:ssä ja Al Columbian Biologic Show 0:ssa olevia ruutuja, joissa molemmissa hah-

mojen suut rotkottavat ammoltaan hieman samaan tapaan...

Comics Journalin samaisessa numerossa Tom Spurgeon arvioi pohjoismaista Gare du Nord -antologiaa ristiriitaisin tunnelmin. Enimmäkseen albumin materiaali ei Spurgeonin mielestä herätä intoa lukea lisää. Sen sijaan hän kiittää valikoiman monipuolisuutta yleensä ja muutamia taiteilijoita erityisesti.

Yhdysvaltain vaihtoehdosarjakuvalle omistetulla Small Press Expo -festivaalilla ryhdyttiin viime syyskuussa jakamaan Herrimanin hahmon mukaan nimettyjä Ignatz-palkintoja. Yleisö sai äänestää voittajat raadin valitsemista ehdokkaista. Osallistujilla oli hyvä maku: Parhaana taiteilijana ja parhaana graafisesta romaanista palkittiin Seth ja albuminsa It's a Good Life if You Don't Weaken, läpimurrosta Debbie Dreschler ja lehtensä Nowhere, tarinasta Alan Moore ja Helvetistä, sarjasta Chris Ware ja Acme Novelty Library, lehdestä Daniel Clowes ja Eightballin numero 17 ja minisarjasta James Kochalka ja The Perfect Planet. Sarjainfo onnittelee.

Yhdysvaltain kaikki kolme sarjakuvamuseota ovat viime aikoina kärvistelleet talousvaikeuksissa. Nyt Boca Ratonissa sijaitsevan International Museum of Cartoon Artin pelastukseksi on ehdittänyt sanomalehtimoguli Hearstin nimeä kantava säätiö, joka lahjoitti museolle miljoona dollaria.

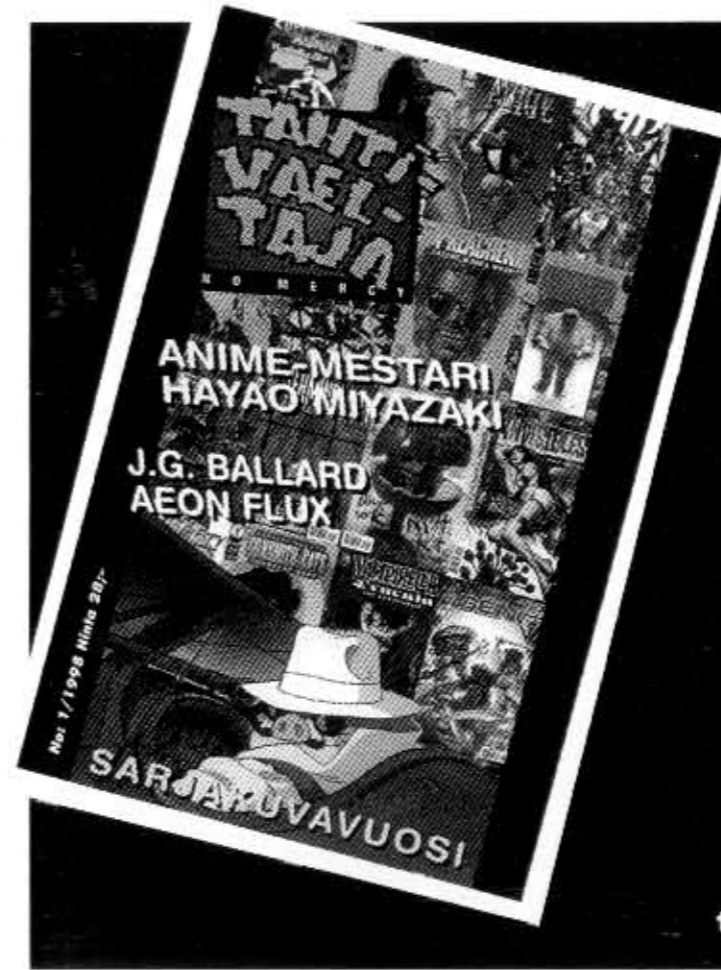
Ohio State Universityn julkaiseman, sarjakuvaa teollisesti käsittelevän Inks-lehden ilmestyminen on loppunut. Vuodesta 1994 osittain Charles Schulzin lahjoituksen turvin julkaistu lehti

lakkautettiin, koska se ei saavuttanut omavaraisuutta aiotussa kolmessa vuodessa.

Spy vs. Spy -sarjaa vuodesta 1961 vuoteen 1990 ja eläkkeelle vetäytymiseensä saakka Madiin piirtänyt Antonio Prohias on kuollut Miamiassa 77-vuotiaana 24. helmikuuta. Syntyjään Prohias oli kuubalainen. Hän työskenteli 40-luvulta lähtien muun muassa havanalaisen El Mundo -sanomalehden poliittisena pilapiirtäjänä, mistä hyvästä hänet palkittiin useita kertoja. Piirroksissaan Prohias kritisoi Castron hallintoa, minkä vuoksi häntä syytettiin CIA:n vasalliksi. Prohias erosi lehden palveluksesta vuonna 1959, jottei vaarantaisi työtovereitaan, vaikka Kuuban journalistiyhdistys antoikin hänelle parhaan pilapiirroksen palkinnon vielä samana vuonna. Prohias siirtyi Yhdysvaltoihin vuonna 1960 ja sai oitis töitä Madista, vaikkei puhunut englantia. Spy vs. Spy -sarjassa ei ollut dialogia ja se perustui hahmolle, jota Prohias oli piirtänyt jo kuubalaisiin lehtiin.

Joensuun sarjakuvaseuran tarkoitus olisi kasata seuraava vuoden 1996 syksyllä ilmestyneelle sarjakuva-antologialle "Luurankoja pöytälaatikoista". Pohjoiskarjalaiset sarjakuvantekijät voivat lähettää tuotoksistaan kopioita Kimmo Niiraselle osoitteeseen: Kirkkokatu 33a A 9, 80100 Joensuu. Turhan ankaraan itsekritiikkiin ei kuitenkaan ole syytä - mukaan kannattaa aina yrittää. Albumiprojektin ulkopuolelle jääneistä sarjakuvista voidaan tarvittaessa kasata pienimuotoisempi julkaisu ja tekijät saavat halutessaan myös palautetta töistään. Joensuun sarjakuvaseura on saanut myös internet-sivut: <http://www.jns.fi/palvelut/lehti/josase>.

Kimmo Niiranen
Joensuun sarjakuvaseura

"SIKA JOKA EI LENNÄ, ON PELKKÄ SIKA"

OSTA OMAKSI:
Akateeminen, Fantasiapelit, Fennica, Filmifriikki, Kukunor, Stockmann ja monet muut laatuliikkeet ympäri maan

Tai tilaa suoraan kustantajalta (30mk):
Helsingin SF Seura, Toni Jerrman,
Junailijankuja 1 B 29, 00520 Helsinki

tahtivaeltaja.cultnet.fi

Uusi M Ö R K Ö on ilmestynyt!

32 A5-sivua Ötö Högründin ja Kaitso Kallion olennaisia piirroksia sarjakuvaa, vierailijana Giff Larmola. Tilaa suoraan tekijältä lähettämällä kymppi + postari allaolevaan osoitteeseen tai kysy kukunorista. Vaihdot käy!

Kaitso Kallio
Kalevan puistotie 21B75
33500 TAMPERE

HARHA-ASTIA

28 A5-SIVUA, 10 MK (SIS.PM).

Jonkinsortin sarjakuvakokeelma mukana 10 sivua ennenjulkaisemattomia seikkailuja! Hulluja tiedemiehiä, apinoita, eläkeläisiä, kaukosäätöä ja kaahallia. Iskee kuin päätön kana!

MARKO LATVA-NIKKOLA
RATSUKATU 9 B 57
92150 RAAHE

Tämä osalle voimassa 31.5.-98 saakka.

SARJAKUVAKURSSI

JÄLLEEN ETELÄ-POHJANMAAN OPISTOLLA
kesä-heinäkuussa 29. 6. - 5. 7. 1998

Jo viidentenä kesänä järjestämme sarjakuvakurssin, nyt seitsemänpäiväisenä. Kurssi on tarkoitettu niin aloitteleville, kuin pidemmällekin ehtineille, kaikenikäisille sarjakuvantekijöille. Kurssin aiheita ovat mm. käsikirjoituksen tekeminen, hahmojen suunnittelu, sarjakuvan peruselementit, piirustustekniikat ja sarjakuvan värittäminen.

Opettajana kurssilla toimii mm. Disney-hahmoja ja Muumeja piirtänyt Jukka Murtosaari.

Mainitse ilmoittautuessasi, mitä aiheita toivoisit käsiteltävän, niin pyrimme löytämään toiveesi mahdollisimman hyvin.

Kurssille voi osallistua joko täysihoidolla tai ilman majoitusta.

Tarkemmat tiedustelut ja ilmoittautumiset:
ETELÄ-POHJANMAAN OPISTO
OPISTONTIE 111
60800 ILMAJOKI
Puh. 06 - 424 6047
Fax. 06 - 424 6497

TERVETULOA